

Obzornik

glasilo delovne organizacije

Tudi prihodnje leto v znamenju težav

O LETOŠNJEM GOSPODARJENJU IN NAŠIH PRIHODNJIH NALOGAH

Leto 1986 je prvo leto novega srednjeročnega obdobja, za katero smo si kot družba med drugim zastavili tudi velike obveznosti do tujine, ki jih je bilo treba izpolniti.

Obenem je bilo to leto velikih družbenih dogоворов — kongresov, na katerih smo ocenili prebojene in zastavili prihodnje razvojne poti pri dograjevanju gospodarskega, samoupravnega in političnega sistema.

Letos smo izvedli tudi največjo »reorganizacijo« na zunanje trgovinskem področju z uvedbo novega deviznega sistema, ki je mnoge kolektive postavil v izjemno težak položaj, pri čemer so se želje močno križale z dejanskim stanjem, ki ga ugotavljamo sedaj.

LETO 1986 IN BREST

Za letošnje Brestovo gospodarjenje ugotavljamo, da še vedno ostaja glavni problem tehnološka zastarelost v pobištvenih temeljnih organizacijah. Velik problem predstavljajo tudi energetske zmogljivosti v nekaterih temeljnih organizacijah.

Se vedno iščemo usmeritve v zahtevnejše programe.

Velik problem predstavlja pomanjkanje lastnih sredstev, pri čemer velja poudariti, da so naleta sredstva izjemno draga (obresti) in nam to dejstvo močno pritiska na našo likvidnost.

Zaznamujemo lahko dokaj veliko povpraševanje po izdelkih doma in v tujini. Tako ni bilo vprašanje zapolnitve proizvodnih zmogljivosti, pač pa najti dohodkovne programe. To je zahtevalo ogromno naporov predvsem od strokovnih delavcev in organizatorjev v temeljnih organizacijah, pri čemer se je hilo treba kar najbolj učinkovito prilagajati zahtevam domačega in tujega trga.

Poudariti velja, da je Brest s svojimi nad 30 odstotki izvoza fizične proizvodnje že v začetku leta zaradi nove devizne zakonodaje doživeljal hude udarce, saj je bila večina izvoznih programov precej pod še spremenljivo dohodkovnostjo in je znašal delež do pokritja lastne cene 50 do 60 odstotkov.

Najbolj nedobodkovni programi so bili pri pliskovnem pohištvu (predvsem Pohištvo, Jelka, Gaber, Tapetništvo). Podobno je bilo tudi pri masivnem pohištву. To najbolje počaže primer Masive, ki je bila lani najuspešnejša temeljna organizacija, letos pa je postala dohodkovno problematična.

Omeniti velja še to, da je Brestovega konvertibilnega izvoza nad 50 odstotkov usmerjenega v Združene države Amerike, kjer vrednost dolarja v primerjavi z drugimi valutami pada, kar se odraža v slabih dohodkovnostih izvoza na dolarsko območje.

ki so dohodkovno najmanj zanimivi.

Delna preusmeritev na domače tržišče je ob domači konjunkturi kratkotrajno lahko uspešna, dolgoročno pa to ne more biti strateška opredelitev naše poslovne politike. Boj na domačem trgu je namreč neizprosen; srečujemo se s hudo, pa tudi nelojalno konkurenco in z neenakimi pogoji za gospodarjenje (na primer bukovino dobi konkurenca znatno cene kot mi).

Zavedati se moramo, da perspektivna rešitev ni na domačem trgu, ampak v spremenjanju in iskanju takšnih izvoznih programov, ki bodo dohodkovno zanimivejši. Pri tem je treba upoštevati dejstvo, da bo država

moral podpirati izvoznike, sicer ne bo mogla odplačevati dolgov v tujini.

TEŽAVEN POLOŽAJ LESARSTVA IN BRESTA

Letošnji rezultati gospodarjenja kažejo, da smo v izredno težavnem položaju. Znano je, da se je celotno slovensko lesarstvo našlo v zagatah in da so rezultati v primerjavi z drugimi panogami najslabši, kar se kaže v večini kazalcev, osebni dohodki pa so sploh najnižji.

Trdimo lahko, da je lesarstvo prav zaradi nekaterih ukrepov ekonomske politike, nove devizne zakonodaje, pa tudi lastnih slabosti v najtežjem položaju. Brez ustreznih družbenih posegov in velikih naporov v kolektivih se bomo le težko izvleklji.

Vse to je značilno tudi za Brest.

Izvozna usmerjenost, tehnološka zaostalost in opremljenost, pomanjkanje lastnih sredstev, problematika kadrovske strukture, premajhna učinkovitost pri iskanju novih, dohodkovno zanimivejših programov, premalo učinkovita poslovna in samoupravna organiziranost — vse to opredeljuje sedanji položaj in gospodarske rezultate Bresta.

KAKO IZ ZAGAT?

Letošnji devetmesečni rezultati, ki se bodo, kot kaže, do konca leta še poslabšali, nas silijo v iskanje najprimernejših, najbolj učinkovitih in včasih tudi kratkoročnih rešitev; predvsem gre pri tem za iskanje novih programov, boljšo organiziranost in dopolnjevanje poslovne politike.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Srečno 1987

Tudi prihodnje leto v znamenju težav

(Nadaljevanje s 1. strani)

Dejstvo je, da brez povečanja fizičnega obsega proizvodnje in brez dohodkovnejsih programov stanja ne bomo mogli rešiti. Posebej velja to za pohištvene temeljne organizacije in najbolj za TOZD Pohištvo.

Zato temeljno organizacijo snujemo v okviru delovne organizacije in sodelovanju z razvojnim institutom Slovenijales in SOZD Slovenijales razvojni program. Ta program zaenkrat se izce izhod v nadaljevanju lesarske proizvodnje. Pri tem naj bi število zaposlenih ostalo približno enako kot doslej, povečala naj bi se proizvodnja in nekaj porasla raven dohodkovnih programov.

Za uresničitev tega programa, ki sicer se ni dokončno oblikovan, bo potreben precej sredstev, če naj bi temeljno organizacijo usposobimo za investicijsko nalozoo in izpeljavamo same investicije.

Od razresilive tega vprašanja je odvisen položaj celotne delovne organizacije.

POLEG TEŽAV TUDI USPEHI

Kljub težavam smo letos vendarle dosegli tudi nekaj ugodnejših rezultatov.

Nalozoo v Masivu gre počasi h koncu. Zaključuje se opremljanje tovarne z najsodobnejšimi stroji. Nedvomno bo ta investicija prispevala k razvijanju zantveznejsih in dohodkovno donosnejših programov v Masivu, kar lahko vpliva tudi na nekatere programe v drugih temeljnih organizacijah.

Končana je tudi nalozba v Iverki. Upravljeno je bilo večje popravilo in zamenjan del trajane opreme. S tem smo dosegli, da obseg proizvodnje ne bo padal in da bomo ohranili kvanteto iverk na dokaj visoki ravni. Ce se ne bi lotili tega posega, bi kvaliteta iverk in ooseg proizvodnje padla in bi bila ta proizvodnja resno ogrožena.

V programske in organizacijskem smislu se dokončno dosegne nova temeljna organizacija Strojogradnja. Zelo uspesno se je ta naša nova dejavnost predstavila že na letnjem ljubljanskem sejmu lesno obdelovalnih strojev in naprav.

Letos smo zamenjali tudi precej opreme v drugih temeljnih organizacijah, bili pa so tudi posegi v dopolnjevanje tehničnih sredstev in tehnologije.

Na področju trženja smo letos dosegli pomembne uspehe pri oblikovanju naših programov in jih nekaj tudi posredovali tržišču (na primer program Igor). Pri tem velja poudariti, da smo okreplili skupino oblikovalcev, ki je sposobna praviti popolnoma nove progra-

me za večino temeljnih organizacij. To je pokazal tudi letosni sejem pohištva.

Na področju trženja smo tudi redno zasledovali inflacijska gibanja in temu ustrezno oblikovali politiko cen proizvodov. Pri tem smo se posluževali novih atraktivnejših komercialno propagandnih prijemov.

Se bolj bo treba spremilati kalkulacije za vsak proizvod posebej in se sproti odzivati dogajanjem na tržišču kar zadeva vhodne in končne cene.

OSEBNI DOHODKI

Letosni gospodarski rezultati so pogojevali tudi debelino piacične kuverte. Vse leto smo si prizadevali, da bi bila rast osebnih dohodkov usklajena z gibanjem fizičnih kazalcev predvsem proizvodnje in izvoza.

Naši osebni dohodki so gotovo odraz nasega gospodarskega stanja in rezultatov gospodarjenja; globoje se nekje na povprečju slovenskega lesarstva, ali celo pod njim.

Na področju osebnih dohodkov letos mislim uresnični naročovan način, kar zadeva nadgrajevanje sistema nagrajevanja, preusmerjanje učinkovitosti in kvantele dela. Pri tem je precej neresen vprašaj, ki jih bo treba campaj resul-

v glavnem, naši letosni osebni dohodki so bili v okviru aruzbenih usmeritev na ponovno ustrezenje in Brestovim rezultatov gospodarjenja.

KAKO PRIHODNJE LETO?

Napovedi za gospodarjenje v letu 1987 so zelo tezavne.

Družbeni dokumenti, ki so sedaj v obravnavi, ali so ze bili sprejeti, poslavljajo pred celotno družbo in gospodarstvo izredno zantevne naloge, zlasti kar zadeva fizični obseg proizvodnje, povecanje izvoza, finančno urejevanje in uravnotejanje v gospodarstvu, dohodkovno učinkovitost in končno, odpravljanje vsega, kar v zaostrenem pogojin preusmeren mednarodne konkurenco ne more vzdržati.

Takšne družbenе usmeritve terjajo, da se tudi na Brestu temeljito poglobimo v naše doseganje programe in načrte. Brez velikega prizadavanja kolektiva za povečanje fizičnega obsega proizvodnje, zmanjševanje vseh vrst stroškov od »škart« do reprezentance, brez močnega prizadavanja za izvoz, ne glede na zunanje udarce — in brez iskanja novih dohodkovnejsih programov, Brest ne bo mogel uspešno uresničevati družbenih usmeritev, niti se kosati z zahtevami domačega in zunanjega tržišča.

Prihodnje leto bo nujno, da z našimi partnerji, tudi bančnimi, začnemo reševati vprašanje pomajkanja obratnih sredstev

kot enega izmed poglavitnih virov za odplačevanje izredno visokih obresti, ki tičijo Brest (zneski obresti za obračna sredstva znašajo letos več kot vsa sredstva za osebne dohodke).

Ze sedaj je tudi jasno, da Brest posega v TOZD Pohištvo ne bo mogel uspešno razrešiti sam, brez ustrezne pomoči v okviru SOZD Slovenijales, bank in celotne delovne organizacije.

Oblikovanje razvojnega teama je vprašanje Brestovega razvoja in njegovih temeljnih organizacij in ena poglavitnih nalog, ki jih bo treba prihodnje leto izpeljati.

Zato moramo vse razvojne kadre in potencialne združiti, okreptiti razvojno službo, zlasti pa kadrovsко oblikovati razvojni team, ki bo moral storiti dosti več kot je bilo na tem področju storjenega doslej.

Strokovnim delavcem, ki so misli in sposobi, je treba omogočiti, da svoje znanje ustvarjajo vložijo v razvojno delo pri iskanju najucinkovnejšega razvoja temeljnih in delovne organizacije.

Dooati je treba, da je vprašanje nagrajevanja ten kaurov ključnega pomena, ce hocemo, da bomo imeli tuji rezultate. Pri tem moramo preseti prizadavanja po uravnovoku in ozkocnemu gledanju na nagrajevanje.

V prihodnjem letu bomo moral poslati poglavljati tudi samoupravne odnose v okviru nagrajevanja nasega poniticnega sistema, retehtati po potrebu naso samoupravno organiziranost in trdneje opredeliti vlogo strokovnih služb v temeljnih organizacijah in v Skupini dejavnosti.

Potrebnega bi bilo več zaupanja med posameznimi temeljnimi organizacijami ter vodstvi temeljnih organizacij in delovne organizacije s tem, da je treba krepite tudi upravljeno strokovno in družbeno politično kritiko; to naj prispeva k odpravljanju slabosti. Zaostri moramo tudi odgovornost strokovnih in vodilnih delavcev za uspešno gospodarjenje in prihodnji razvoj Bresta.

Velike težave, ki jih pričakujemo v letu 1987, bo treba reševati javno, strpno in organizirano, česar pa ne bo moč dosegci brez uspešnega dela družbeno političnih organizacij, samoupravnih organov in vseh delavcev Bresta.

Prihodnje leto bomo praznovati 40-letnico Bresta. Praznimo ta jubilej delovno in ustvarjalno ter krepimo medsebojno povezanost in soodvisnost!

Vsem Brestovim delavcem in upokojencem, ter drugim, ki bodo naše glasilo, želim mnogo zdravja, osebne sreče in delovnih uspehov v letu 1987!

Tone Kraševac

Seja sveta občine

V petek, 5. decembra 1986 je bila v Cerknici razširjena seja sveta občine. Na seji so predstavniki družbeno političnega življenja v občini seznanili prisotne z glavnimi vprašanji — predvsem s področja gospodarstva. Gleda na razmere so bili posebej izpostavljeni lesopredelovalna industrija, kmetijstvo in gostinstvo s turizmom. Beseda je tekla tudi o smereh oziroma načinu izboljšanja gospodarstva, torej o možnostih za rešitev perečih vprašanj.

Seja je imela tudi slavnostno obeležje. Na njej so prisotni čestitali dvema znamima družbeno-političnima delavcema za njuno 70-letnico. To sta nosilca partizanske spomenice 1941 Alojz Mikar-Ljubo in Vinko Šumradna-Radoš.

Seje se je udeležila večina še živečih občanov — nosilcev partizanske spomenice 1941 oziroma tistih, ki so bili s svojim delovanjem tesno povezani z našimi kraji. Med njima sta bila tudi oba živeča častna občana občine Cerknica France Popit, predsednik predsedstva SR Slovenije in Janko Rudolf, narodni heroj. Vsi slavnostni gostje so prejeli tretji zvezek pravkar izdanih Notranjskih listov.

Razbremenjevje gospodarstva

Razbremeniti gospodarstvo — to je zahtevo, ki jo zelo pogosto slišimo v razpravah na različnih ravneh. Družbeno režija je visoka in njene potrebe zagotovo presegajo možnosti gospodarstva, ki ni v nič kaj zavidljivem položaju. Obračunski sistem, ki je v veljavi, omogoča porabo, ki temelji na realnih kazalcih gospodarjenja. Tako preniza vsakoletna revalorizacija vrednosti osnovnih sredstev omogoča izkazovanje prenizke amortizacije, ki vpliva na večji dohodek, le-ta pa je osnova za vso nadaljnjo delitev. Približno enake posledice ima prenos učinka revalorizacije zalog materiala in gotovih izdelkov do višine plačanih obresti za obratna sredstva v celotni prihodek (kar sicer ni obvezno). Zato ni čudno, da je odpisnost osnovnih sredstev v Sloveniji (tudi na Brestu) okrog 80-odstotna. Kako v takem gospodarskem položaju obnoviti tehnologijo, pa je zelo zapleteno vprašanje, ki ni tema našega sestavka.

Obremenitve oziroma prispevki iz bruto osebnih dohodkov delavcev tudi neprestano rastejo. To bi po naravi bruto oseb-

nih dohodkov moralo nižati nominalno vrednost osebnega dohodka delavca. Kaj pa v sedanji časih to pomeni, je vsakomur jasno, zato se na ta račun veča masa za osebne dohodke in tako je gospodarstvo zopet dodatno obremenjeno.

Sedaj pa poglejmo kako so rasli prispevki, davki in razna združevanja v letosnjih prvih devetih mesecih v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta.

Za vse prispevke, davke, združevanja in posojila za nerazvite je BREST lani izdvojil 544 milijon dinarjev, letos pa že 1252 milijonov dinarjev, kar je z 130 odstotkov več.

Ob tem se je povprečni neto osebni dohodek na Brestu povečal za 112 odstotkov, bruto masa za osebne dohodke pa za 115 odstotkov. Navedene primerjave jasno kažejo za kakšno razbremenjevje gospodarstva gre. Ce se bo taka politika nadaljevala, kmalu ne bo mogoče od kaj vzeti. Očitno pa se bo nadaljevala, saj so novi prispevki na vidiku (pokrivanje izgube v elektrogospodarstvu). Nov obračunski sistem, ki sicer predvidel nekatere drugačne rešitve, vendar bo verjetno v letu 1987 uveljavljena le sprememb, ki bo preprečila delitev inflacijskega dohodka.

Posamezni prispevki in davki so zrasli za naslednje odstotke:

— združevanja za SIS materialne proizvodnje	— 136 odstotkov,
— prispevki in davki iz osebnih dohodkov	— 129 odstotkov,
— prispevki za znanost in kulturo	— 234 odstotkov,
— prispevki za pokojninsko in invalidsko zav.	— 181 odstotkov,
— prispevki za socialno varstvo	— 101 odstotek,
— prispevki za socialno varstvo	— 101 odstotek,
— prispevki za zdravstvo	— 109 odstotkov,
— republiški davki	— 784 odstotkov,
— posojilo za nerazvita področja	— 40 odstotkov,
— prispevki za izobraževanje	— 110 odstotkov.

P. Kovšca

Kako prihodnje leto? — so razmišljali tudi na letnih konferencah sindikata

Pota in zanke

Z ekonomsko politiko za 1986. smo si bili v Jugoslaviji postavili precej optimistične cilje. Žal devetmesečni rezultati poslovanja pa tudi ocene do konca leta niso dovolj vzpodbudne. Kje so glavne težave, kakšne so temeljne usmeritve za izvajanje ekonomske politike v letu 1987 in kaj to pomeni za delovne organizacije?

Težave in zapleti v gospodarstvu

V našem gospodarstvu lahko zasledimo nekaj izrazito negativnih pojavov oziroma gibanj, med katerimi so najvidnejši naslednji:

— Zmanjšuje se prirast industrijske proizvodnje, kar žal velja za Jugoslavijo in za Slovenijo.

— Upada akumulacijska oziroma reproducionska sposobnost. Zaradi dolgoročno premajhnih naložb so v mnogih organizacijah osnovna sredstva tehnološko zastarela in se skozi amortizacijo ne obnavljajo. Tako je onemogočena rast produktivnosti.

— Imamo okrog 100-odstotno inflacijo, kar ne vzpodbuja k iskanju rezultatov na podlagi boljšega dela, temveč vse bolj tudi k uporabi špekulacij in cenovnih trikov v inflacijski spirali. Varčevanje je še vedno gospodarsko neumna poteza.

— Obremenjenost gospodarstva z najrazličnejšimi vrstami obveznosti še vedno raste, kljub sedno drugače opredelenim usmeritvam.

— Zunanjetrgovinska gibanja v letu 1986 preveč odstopajo od načrtovanih. Skupni izvoz (in konvertibilni) upada in bo manjši, kot je bil v letu 1985.

— Dogovorjene politike realnega tečaja ne izvajamo.

— Ne izvajamo hitrejšega prehoda na večjo vlogo trga.

— Nerealno vrednoteni proizvodni pogoji (obresti, tečaj, cene in nadgradnji, delo...) povzročajo napačne poslovne odločitve na vseh ravneh in s tem dolgoročno napačno usmerjanje gospodarstva.

Kdo pa so botri oziroma kje so viri tovrstnega obnašanja?

Med glavne vzroke nedvomno lahko uvrščamo dejstvo, da je pri nas še vedno v velikem obsegu prisotno administrativno urejanje gospodarskih vprašanj z državnimi ravni in to — praktično brez velike odgovornosti.

Namesto, da bi razen nekaj glavnih sistemskih odločitev preostale zadeve reševali sami gospodarski osebki (predvsem delovne organizacije) ob polni odgovornosti in ob posledicah, ki bi jih zadele, se zaradi neobvladovanja zadev iz centra pojavila potreba po vedno večjem administrativnem aparatu. Gospodarstvo pa je postavljeno pred tako rekoč gromozanske kupe predpisov, ki se dnevno spreminja. Tako praktično ne vemo, katere organizacije so uspešne in katere niso, pa tudi načrtovanje je bolj zadeva intuicije kot strokovnosti.

Zaradi potrebe po socialnem miru se posledice administrativnih napak rešujejo z novimi administrativnimi posegi.

Med njimi so najnevarnejši:

— administrativno razporejanje dohodka od uspešnih (?) organizacij združenega dela k neuspešnim (?),

— nekontrolirana primarna emisija (tiskanje nove mase denarja) ter pokritvanje izgub, zlasti tržno neperspektivnih organizacij ali celih dejavnosti,

— zadreževanje obstoječe gospodarske strukture, ne glede na realne potrebe trga,

— dušenje vsaj delne uveljavitve »trga delovne sile«.

Skupni rezultat opisanih in še nekaterih drugih pojavov je zmanjševanje učinkovitosti celotnega gospodarskega sistema.

Navedene ocene in ugotovitve nakazujejo, da je stanje v našem gospodarstvu še naprej zapleteno in krizno ter bo gospodarjenje v letu 1987 nedvomno še težje kot je bilo letos. Poleg tega pri-

na področju izvozno-devizne-tečajne zakonodaje.

Predvsem pa so v obdelavi sprememb cele vrste tudi drugih pomembnih zakonov. Kaj je njihov glavni namen?

Zakoni, ki zadevajo celotni prihodek in dohodek, amortizacijo družbenih proizvodnih sredstev, sanacijo in prenehanje organizacij združenega dela, temelje bančnega, denarnega in kreditnega sistema, vprašanje cen, nelojalne konkurence ter monopolov ter vprašanje prometa blaga in storitev doma in tujino, so v novi vsebinai pretežno naravnimi v tržnejšo in zaostrenejšo smer, žal pa o njih lahko rečemo tudi tole:

— verjetno prihajajo nekoliko pozno (10 let) in
— nihče še ni popolnoma gotov kaj prinašajo.

Po prvih ocenah imajo ti zakoni za podlago prema vsebinskih analiz in se poraja vprašanje ali jih je modro sprejeti in uveljaviti v razmeroma kratkem času. Res pa je, da so nekatera predlagana določila nujna, če hočemo zaustaviti izrazito negativne smeri v gospodarstvu.

Podobno, kar je moč ugotoviti za celotno gospodarstvo, velja praktično tudi za Brest. Predčasno bi z veseljem podprtli vse zaostrene pogoje gospodarjenja in se spustili v boj s konkurenčnimi proizvajalcji, s čemer bi prihajalo tudi v naši panogi do novih kvilit.

Danes pa smo glede na vse zunanje činitelje (predvsem dirigirana večletna (ne)akumulativnost) prišli do stopnje nekonkurenčne tehnično-tehnološke opremjenosti in do nezainteresirnosti kadrov za delo v lesno-predelovalni industriji (kar se v posledici kaže kot subjektivna slabost).

Zato je podpora takim zaostritvam lahko tudi dvorenzen med. Zlasti je vprašljiv prehod iz enega režima v drugega. Vsekakor, dolgoročno gledano ni drugačia izhoda, kot postaviti realne-tržne pogoje za veliko večino našega gospodarstva.

Z. Zubukovec

de v 1988. letu na vrsto zopet vrnjanje zajetnega obroka dolga do tujine. Tudi cena nafta nakazuje nove dvige. Kadar pa se podraži energija, se kot domine pridružujejo ostala področja.

Spremembe da, toda proucene in primerne

Ker je res že skrajni čas, da sprememimo opisane napake, je potrebna temeljita sprememba v načinu in vsebinu vladanja oziroma predpisovanja gospodarstvu. Mnogokrat gre v pozabo, da je v Jugoslaviji z dolgoročnim programom gospodarske stabilizacije ter z resolucijo 13. kongresa ZKJ in tudi z drugimi dokumenti opredeljeno tako gospodarjenje, ki bo slonelo na večjem delovanju trga, realnejšemu vrednotenju vseh proizvodnih činiteljev, stimuliranju smiselnega izvoza, razbremenjevanju gospodarstva, zaredi povedanega in tudi zato, ker dosedanji način, ki je temu nasproten, ne daje dobrih rezultatov, ekonomska politika v letu 1987 ne sme odstopati od nakazanih usmeritev, če nočemo doživeti popolnega gospodarskega zloma.

Resoluoja za gospodarjenje v letu 1987 ima v svojem besedišču veliko besed oziroma usmeritev, za katere se zavzemamo:

za zmanjševanje inflacije, za ofenzivnejšo izvozno politiko, za povečanje tržnega vpliva v gospodarstvu in podobno. Toda taki besede so bile tudi v dosedanjih resolucijah. Spremljajoči predpisi, zlasti pa njihova uporaba in kompromisarski ukrepi pa so bili velikokrat obrnjeni v nasprotne smeri.

Zato je zelo pomembno, kakšna bo spremljajoča zakonodaja. Ko ta številka Brestovega obzornika nastaja, odloča zvezna skupščina o celi vrsti pomembnih zakonov s področja gospodarstva. Žal bo najbrž prema vsebinski

ZDRAVO, BOŽO!

Namesto prispevka za novoletno številko Brestovega obzornika ti pišem nekrolog.

Petnajst let sva sodelovala. Uspešno. Prijetno. Delovno. Najina srečanja so bila običajno kratka, toda zmeraj prisrčna, prijateljska, snujoča, ustvarjalna, občasno iskriva in duhovita, včasih tudi zamorjena.

Z ene ali druge, ali z obeh strani.

Govorim v dvojini, vendar mislim, da govorim namesto vseh, ki smo te poznali, delali s teboj in te brali.

Bili smo prijatelji svoje vrste. Nikoli preveč blizu drug druhemu, nikoli se nismo spuščali v intimnosti. V tvoji družbi nismo nikoli nikogar obrekovali, s tabo nismo nikoli prali perila. Ti si bil zmeraj zunaj tega in nad tem. Nekako nisi sodil ne v ta čas in ne v ta kraj, čeprav nikoli nisi mogel ne iz časa in ne iz kraja. Že po prvih, mnogo obetačih letih službe med zvezdavimi postojanskimi gimnaziji si se vrnil na to stran Javornikov. Tu je bil tvoj prostor — samo na tej zemlji si se počutil kolikor toliko doma. Škoda, da tu nisi imel kam pognati korenin. Tu je bilo prema vse bistrih fantov in dekle, da bi jih lahko svobodno in vehementno razdalj svoj izraziti, prondcljivi profesorski talent. Le na kratko si lahko zaplaval v vodah književne in jezikovne vzgoje Brestovih tehnikov, v času lesarske tehnične šole v Cerknici.

Tako si pristal na Brest. Pri Obzorniku si lahko uresničil vsaj delček svojih življenskih sanj, vsaj trohico svoje osvoboditve — in ustvarjalne sprostite. Potem so prišli Notranjski listi in vse težave okrog njih. Tri debele knjige so zdaj pred nami. Nikoli nisi bil čisto zadovoljen z njimi.

Nikoli nisi bil zadovoljen s tistimi drobci kulture, s katerimi drobnjačimo tudi po Notranjskem.

Vedno ostane vse neobdelano, v koščkih, v trenutkih prebliskih, potem pa spet zapademo v vsakodnevno površinsko norenje — za dohodkom, za dobičkom, za rečmi, za videzom. To te je ubjalo. In ubilo.

Še dolgo potem, ko si prišel iz Postojne v Cerknico, ne vem, morda do danes, si imel v postojanski knjigarni odprt račun. Pošiljali so ti vse, kar je vrednega izšlo v Slovenskih založbah, domačega in tujega. Tudi v bratskih jezikih si bral kot v slovenščini. In se navduševal. Samo v trenutkih, ko si poročal o novi dobrski knjigi, sem te čutil res srečnega. Užival si nad prebliski človeškega svobodnega duha, ki se ga ne da zakleniti v noben birokratski predel. Tako si bil vendarle tudi srečen človek. In tak si osrečeval tudi druge. Mnogo si nam dal. V teh kratkih letih.

Zaradi takšne razgledanosti po vsem najžlahtnejšem, o čemer je sanjal človeški genij v preteklosti in sodobnosti, so bili tvoji pogledi pogosto širši, strpnnejši in demokratičnejši, kot smo jih vajeni v povprečnih, ljubosumnih in samoljubnih rezimih preteklih in naših časov. Tako je šlo mimo tebe celo dolgo obdobje kičastega, malomeččanskega potrošnitva, ne da bi te le za hip zamikalo, potegnil v svoje kolesje, ne da bi te le kdaj očaralo s svojimi pomarejenimi blestivkami, ne da bi te le za trenutek vrglo s tvoje uravnane človeške poti.

V bistvu si ostal zvest svojim študentskim sanjarjam iz šestdesetih let — tistim časom, ko je Ameriko zaznamoval John Kennedy, Rusijo Hruščov, naš svet pa očarljiv razcvet Titove neuvrščenosti. Takrat smo upali v lepše, v človeško; verjeli smo v srečo sveta. Takrat smo pisali pesmi. Tudi ti si jih pisal. Večji del zase. Največ jih je ostalo neizpetih. S seboj si jih odnesel — domov v dolino.

Dragi prijatelji! Cerkničani!

23. decembra smo se poslovili od glavnega urednika Brestovega obzornika, od enega naših krajanov, o katerih bo moral pisati Brestov obzornik, če bo nadaljeval s tradicijo, ki jo je ves čas gojil Božo kot njegov urednik, če bo nadaljeval s prikazovanjem cerkniških portretov: posebnih in zanimivih, drugačnih, nevprečnih, čisto svojskih osebnosti, ki so vsaka po svoje vtisnile pečat temu kraju in tem ljudem, njihovemu načinu življenja in gledanju nanj.

Božo, bil si med njimi in hvala ti za to. Janez Praprotnik

OCENE IN PRIČAKOVANJA ● OCENE IN PRIČAKOVANJA ● OCENE IN PRIČAKOVANJA ● OCENE IN PRIČAKOVANJA

Novoletna kramljanja

Kaj nam je prineslo iztekajoče se leto? Kaj nas je razčaralo, razjezilo, užalilo ali razveselilo? Kaj pričakujemo od novega, prihajajočega leta 1987?

Sprememb na bolje, na lepše? To so vprašanja, ki v teh prazničnih dneh pogosto rinejo v naša običajno nema razmišljanja.

Delček le-teh, ki bi jim mirno določili skupni imenovalec »mirno — uspešno — srečno« smo nabrali med delavci našega kolektiva.

Bernarda PETRIČ, predsednica delavskega sveta delovne organizacije

Letos se je kot osrednja tema razprav, skrbi in odločanja na organih upravljanja, predvsem na sejah delavskega sveta delovne organizacije pojavljala problematika gospodarjenja ter oblikovanje in sprejem številnih ukrepov za racionalizacijo poslovanja, s katerimi smo želeli in poskušali kar najbolj pravočasno kljubovati hitrim spremembam na zakonodajnem področju. S tem mislim predvsem na spremembe na področju zunanjetrgovinskega poslovanja, ki so nas v zelo kratkem času pripeljale v dokaj neugoden položaj.

Obrazložitev takšnega položaja je za delavce še toliko težja in manj razumljiva, ker istočasno kot strateško usmeritev še vedno postavljamo izvoz.

Ob problematični gospodarjenji so se čez vse leto vlečela aktualna vprašanja osebnih dohodkov, za katera lahko rečemo, da niso ne odraz prizadevanj delavcev, ne v skladu z rastjo življenjskih stroškov in težko jih povezujemo celo z rezultati poslovanja.

Vse bolj postajajo socialna kategorija in ne realno plačilo za vloženo delo.

Ob teh vprašanjih je življenje teklo po starih tarih brez večjih posebnosti. Veliko bolj kot doslej pa je čutiti delavčev skrb za vsakdanjik, povezan z razmišljjanji, kako najti poti za drugačen in boljši jutri.

V naravi človeka je, da vedno pokaže tja, kjer ga žuli. Ob tem pa je potrebno povedati tudi kaj lepega. Ena od zadnjih prijetnosti, ki smo jih doživeli, je bil zelo uspešen nastop na beograjskem sejmu pohištva. To je bilo vsaj za trenutek tudi svetleča stran naših hotenj, da bi bili uspenejši, boljši.

Pa v letu 1987?

Načrte imamo, voljo tudi. To pomeni, da si bomo prizadevali naš lesarski voz, ki je sicer velik in raznolik, peljati tudi v prihodnje kar najbolj varno in uspešno. Vse to pa seveda ob ugodnih zunanjih dejavnikih, ki nam letos niso bili najbolj naklonjeni.

Janez KVATERNIK — predsednik konference sindikata Bresta

Tako kot vsa leta poprej smo se tudi letos srečevali s številnimi težavami. Sindikat je pričevno sodeloval pri razreševa-

nju gospodarskih težav. Ko ocenjujemo naše gospodarjenje, ne moremo mimo znanih dejstev, da je celotna lesna predelovalna industrija v težavnem položaju. V takem položaju se je znašel tudi Brest kot velik izvoznik.

Osrednja tema razprav je bila gospodarjenje in prilaganje hitrim spremembam naše zakonodaje in zunanje trgovinskega poslovanja. Gleda na število vseh zaposlenih v naši občini je prevelik delež lesne industrije. S predstavniki občine smo imeli več razgovorov o reševanju stalnih težav. Žal bi o tem morali razmišljati že prej.

Vsi se strinjam, da je potrebno lesno industrijo prestrukturirati ali pa preiti na zahtevnejše izdelke. Vsa ta razmišljjanja in akcije pa se zavrstijo pri investicijah, saj v trenutnem stanju nismo sami sposobni nositi tako velikega bремena. Priznati pa je treba, da bi bile rdeče številke manjše, če bi odpravili lastne napake in bi se bolj prilagodili pogoju poslovanja.

Zagotavljanje materialne in socialne varnosti je temeljna naloga sindikata. Vedno težji pogoji za gospodarjenje, negativna gibanja na področju osebnih dohodkov in inflacija so že krepko načeli delavčev žep. V sindikatu se zavedamo, da takšno nagrajevanje močno ogroža motiviranost delavcev za boljše delo. Mislim, da se na Brest preveč striktno držimo resolucije o izplačilih osebnih dohodkov, ki so pod nadzorom občinskega izvršnega sveta.

Tudi sistem VZD je ob stalnem spremjanju dobil bistveno drugačno podobo od prvotno sprejetega. Glavni razlog, da se stvari na tem področju zelo počasi spremjajo, je neenoten pristop in običajno zelo različna mnenja, ki iznicijo sleherni predlog.

S čim sem bil zadovoljen v letošnjem letu?

Pozitivno lahko ocenim delovanje članov konference, ki v razpravah nimajo dlake na jeziku. Vendar žal sindikat s svojim delom ni kaj veliko prispeval k izboljšanju gospodarjenja v Brestu. S tem nikakor nisem zadovoljen.

Za leto 1987 si želim, da bi se postopoma izboljšali pogoji gospodarjenja in bi se zmanjšale obresti od kreditov, ki so sedaj večje kot osebni dohodki zaposlenih.

● POHIŠTVO

Janez ZAKRAJŠEK

Mnogo zadovoljstva sem v letošnjem letu doživel ob delu z mladino. Zadovoljen sem bil tudi med sodelavci, saj smo marsikaj naredili pri svojem delu. Manj pa sem zadovoljen z osebnim dohodkom. V naši temeljni organizaciji oziroma delovni organizaciji še vedno namreč nismo uspeli z nagrajevanjem delavcev po njihovem dejanskem delu in to na vseh ravneh od direktorja pa do snažilke.

Pričakujem, da bodo naši vođilni delavci spoznali, da je potrebno spremeniti oziroma dopolniti sistem nagrajevanja za celotno delovno organizacijo tako, da bomo enkrat že prešli od besed k dejanjem. Več delaš, več zaslužiš.

Pričakujem in upam, da bomo končno zavrli poslovanje z izgubo v naši temeljni organizaciji s tem, da bomo poiskali notranje rezerve in jih uspešno tudi uvedli in realizirali v proizvodnji.

● MASIVA

Marjan KOSIČ

Zelo težko je odgovoriti na kratko, ker je vse preveč stvari, ki se med seboj prepletajo v slabem in dobrem. Pa vendarle lahko rečem, da sem bil zadovoljen, ko je do vseh zaposlenih v temeljni organizaciji le prisia informacija o stanju lesne industrije pri nas, kot tudi o stanju na zunanjih tržiščih in smo temu lahko dali večji poudarek. To se pravi, da ni bilo zapletov ob podaljšanem delovnem času režicev v proizvodnji. Zadovoljen sem bil tudi z delom režijskih služb v času remonta, ko so delavci pogonske službe dokazali, da znajo hitro in kvalitetno popraviti tudi danes že zastarele stroje in naprave. V letošnjem letu smo prvič presegli dva in pol milijon dolarjev izvoza in ne lahko bil zadovoljen, hkrati pa nezadovoljen, ker bo rezultat, prikazan v dinarjih, slab.

Ob tem se je pokazalo, da so rezultati investicij, kljub temu, da še ni dokončana.

Vse bolj sem nezadovoljen zaradi velike togosti v organizaciji dela. Tu mislim predvsem na preveč dolgoročne postopke nabav surovin in repromaterialov in na odstopanja v proizvodnji. V sedanjem času so potrebne hitreje akcije na zahteve trga.

Nezadovoljen sem bil s prepočasnim reševanjem učinkovitejših izvoznih vzvodov, kar ima za posledico veliko slabši rezultat kot sicer. Bilo je precejšnje povpraševanje po naših izdelkih v tujini in doma in bi se sicer kratkotrajno resnično lahko preusmerili na domači trg ter tako dosegli boljše rezultate, vendar to dolgoročno vsekakor ni dobro.

Kaj pričakuješ od prihodnjega leta?

V prihodnjem letu si želim, da bi bila tudi v dejanh in ne samo v besedah dana večja podpora izvozu, sicer bo vse velika vnema proizvodnje zvezdena.

Že v letošnjem letu smo začeli s proizvodnjo zahtevnejših stolov (višji cenovni razred) in želim si, da bi tako v pogledu kvalitete, kot tudi odpremnikov rokov uspeli. Ocenjujem tudi, da bomo v prihodnjem letu dokončali začeto investicijo.

V novoletnih kramljanjih z delavci TOZD MASIVA so sodelovali Pavla Štritof, Milka Mišič in Marija Zalar, vse zaposlene pri tapecirjanju sedežev, v tapetniškem oddelku ter Dragi Hribar

ki opravlja dela na obračunu osebnih dohodkov.

Delavke iz Tapetništva so povedale naslednje:

v letošnjem letu so bile kar zadovoljne, saj je bilo dela več kot dovolj, seveda pa so bile občasno premeščene po drugih oddelkih tovarne, zaradi česar pa negodujejo. Tudi osebni dohodki jim ni v zadovoljstvu.

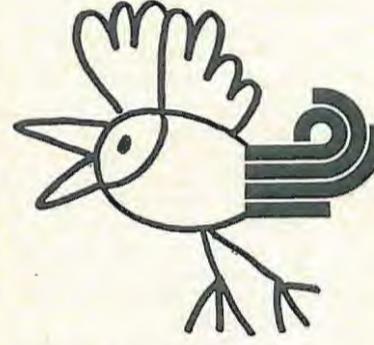
V prihodnjem letu želijo, da bi se stanje v Brestu izboljšalo, kar bi seveda vplivalo tudi na boljše osebne dohodke. Tudi čimveč stalnega dela si želijo, da ne bi bilo potrebno skakati po drugih oddelkih. Medsebojne odnose imajo v oddelku že sedaj dobre in želijo, da naj ostanejo še v prihodnjem taki.

Dragi Hribar je tudi zadovoljen s svojim delom, ki ga je vedno dovolj, najsibo v tovarni ali doma.

Ni pa zadovoljna z vrednotenjem njenega dela, ki je kljub vloženim naporom nehvaležno in je velikokrat tarča delavcev, ki očitajo svoje nizke osebne dohodke.

V prihodnjem letu pričakuje več obzirnosti do svojega dela, pa tudi uspehe v kolektivu, kar bi se izražalo tudi v boljših dohodkih delavcev in v njihovem zadovoljstvu. Želi tudi boljše medsebojne odnose ter uspehov in zdravja vsem delavcem.

Kramljal: V. Jerič

● TAPETNIŠTVO

Jože GORNIK

Leto 1986, ki je že skoraj za nami, je za lesno industrijo v pogledu gospodarjenja eno od najslabših v povojnem obdobju.

Razmere se niso izognile niti proizvodnje oblazinjenega pohištva v Sloveniji, kot so Meblovo Steblo iz Nove Gorice, ZLIT Tržič in Nova oprema iz Slovenj Gradca, ki so imele v tekočem letu moteno poslovanje zaradi slabih poslovnih rezultatov, podobno kot naša temeljna organizacija. Vse to kaže na nezavdajljiv položaj lesne industrije nasprotnih.

Kje so vzroki za nastalo stanje?

Zvezna resolucija o gibjanju gospodarstva je predvidevala bistveno boljše pogoje gospodarjenja, kot pa so dejansko bili.

Na teh predvidenih pogojih so bili grajeni vsi naši plani, za katere smo kmalu ugotovili, da so bili nerealni, saj je bila inflacija bistveno večja, kot smo planirali. Enako velika odstopanja so bila tudi pri nas, saj se ne dosegla fizično planirana obseg proizvodnje, prodaje in izvoza, kar se vse dodatno odraža na slabih poslovnih rezultatih.

Za našo temeljno organizacijo lahko ugotovimo, da smo imeli proizvodnjo v prvem polletju razprodano za tri mesece vnaprej. To je pozitivno vplivalo na proizvodnjo, saj je bil plan ob polletju presežen, negativno pa na poslovni rezultat, ker se je proizvode, ki so bili proizvedeni po novih stroških, prodajalo po starih cenah.

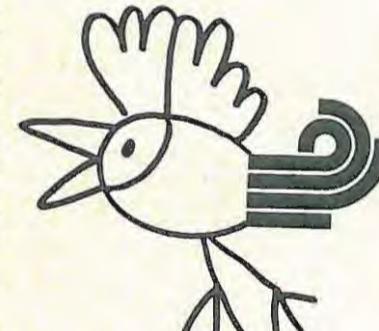
Z dvigom prodajnih cen se je uspešnost poslovanja izboljšala, kasneje pa, zaradi zmanjšane prodaje, zelo poslabšala. Zmanjšana prodaja je negativno vplivala tudi na delovno storilnost,

ki se je zaradi kopiranja zalog zelo znižala oziroma upadla, tako da je obseg proizvodnje zaostal za planirano. Poleg tega so na stabilnost vplivali tudi novi modeli sedežnih garnitur za izvoz in neurejeno nagrajevanje proizvodnih delavcev. Pri vsem tem pa moramo upoštevati tudi to, da smo v tem letu zaposlili precej nove delovne sile, ki zaradi pomanjkanja strokovnega znanja ne more narediti toliko kot delavec z večletnimi delovnimi izkušnjami.

Ker je naš kolektiv zelo mlad in sestavljen pretežno iz ženske delovne sile, ima to za posledico izreden porast porodniškega doleta in sicer na 8,5% razpoložljivega urnega fonda za TOZD v mesecu novembru. Za samo proizvodnjo to pomeni 15% porodniške od razpoložljivega urnega fonda proizvodnje. Ugotavlja se tudi, da delovna storilnost konstantno pada od leta 1983, ter da se slabo izkoristi delovni čas. Iz tega lahko sklepamo, da je del vzrok za slabvo poslovanje TOZD tudi v našem odnosu do dela in do izvrsjevanja delovnih nalog.

V začetku leta 1987 predvemo dokončanje rekonstrukcije tovarne, ki bo zahtevala tudi novo organizacijo vodenja proizvodnje. Slabi poslovni rezultati v letu 1986, dokončanje rekonstrukcije in planske obveznosti v letu 1987 postavljajo pred delovni kolektiv zahtevno nalogu — to je pozitivno poslovanje, kar je osnova nadaljnega obstoja in razvoja temeljne organizacije.

V prihodnje bomo dali več podatka razvoju novih modelov, ker je obstoječi v celoti kopiral naša konkurenca, ki ima nižje proizvodne stroške in zato lahko tudi nižje prodajne cene. Za realizacijo tega cilja so zadolženi strokovni delavci iz oddelka za oblikovanje, ki naj bi prinesli več svežine v naše oblikovanje, proizvodnjo in prodajo, s tem pa tudi boljše poslovne rezultate v letu 1987. Vsem delavcem Bresta želim boljše poslovne rezultate, ter še več osebnega zadovoljstva kot v preteklem letu.

● MINERALKA

Matija MIŠIČ

Poslovno leto 1986 je za TOZD Mineralka, glede na dosegene rezultate dokaj uspešno. Poslovni uspeh je skoraj v celoti rezultat prizadevanj v okviru sprejetih — zoženih pogojev poslovanja in naporov prodajne storilnosti. Pomenljivo je bilo zagotoviti pravočasno, oziroma sprotno dobavo naših izdelkov kar največjemu številu kupcev. Ocenjujem, da smo naštete nalage opravili s polno odgovornostjo in prizadevnostjo na vseh ravneh poslovanja.

Nedvomno nam prihodnje leto ne obeta nič ugodnejših pogojev poslovanja kot smo jih imeli doslej. Pričakujem, da bomo v prihodnjem letu vsi delavci naše temeljne organizacije popravili za delo tako, kot smo znali letos, s tem, da bomo na razvojnih nalogah delali še intenzivne. Ocenjujem, da bomo v prihodnjem letu osvojili višje stopnje predelave vermiculita, (Nadaljevanje na 5. strani)

OCENE IN PRIČAKOVANJA ● OCENE IN PRIČAKOVANJA ● OCENE IN PRIČAKOVANJA ● OCENE IN PRIČAKOVAN

Novoletna kramljanja

(Nadaljevanje s 4. strani)
ki ga bo možno uporabljati za najrazličnejše namene, predvsem za kinetištvo in gradbeništvo.

Na koncu želim v prihajajočem letu vsem Brestovim delavcem obilo sreče in delovnih uspehov.

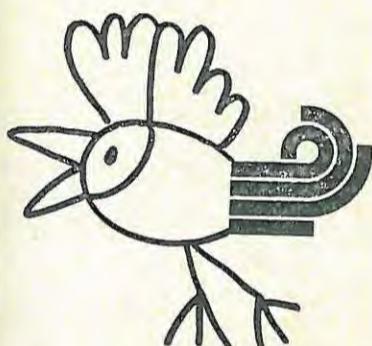
● SKUPNE DEJAVNOSTI

Marina DOLNIČAR

Težak gospodarski položaj v svetu, domovini in v naši delovni organizaciji so značilni za leto 1986.

Zapletene razmere v naši državi so terjale vrsto ukrepov, ki so nujno potrebni za razreševanje nastalega stanja. Vse to tudi Brestovim delavcem nalaga veliko odgovornosti in zavzetosti pri opravljanju delovnih nalog, saj bomo le tako lahko premagali te težke čase.

Za novo leto 1987 želim, da bi naša delovna organizacija uspela preboditi čimveč težav, vsem občanom in Brestovcem ter svoji družini pa čimveč zdravja, osebne sreče in veselo praznovanje Silvestra.

● IVERKA

Alojz DROBNIC

Letos je bilo v Iverki precej burno. Lahko rečemo, da smo dosegli nekaj uspehov, še več pa neuspehov.

K uspehom v naši temeljni organizaciji lahko štejemo to, da nam je letos uspelo vsaj delno obnoviti glavno proizvodno linijo z nabavo nove natresne postaje in s temeljito obnovitvijo glavne stiskalnice. S tem sicer še ni bilo storjeno vse, kar bi si že zeleli, pa kljub temu upaino, da smo opravili glavne vzroke za slabšo kvaliteto plošč, ki nas je pestila že dalj časa.

Da smo poleg rednega letnega remonta opravili omenjena dela, smo morali za dalj časa ustaviti proizvodnjo. Načrtovali smo dvomesečni zastoj proizvodnje, v resnici pa smo potrebovali nekaj dni več. Glavni vzrok temu je bila — ne po naši krividi — zamujena dobava sestavnih delov za natresno postajo, pa tudi nekoliko obotavljanje, premalo pričakovanje »finiširanje« ob zaključku remonta in pogonu tovarne.

Značilno za poslovanje naše temeljne organizacije je veliko nihanje v prodaji. Letos je bilo to nihanje še bolj izrazito kot prejšnja leta predvsem zaradi še večjega uvoza plošč, sorazmerno visokih cen in slabše kvalitete. Vsekakor je slabo spričevalo za Iverko in Prodajo, da nam med več kot dvomesečnim mirovanjem proizvodnje ni uspelo prodati zalog plošč, ki so se nabiale do pričetka remonta.

Nihanja v proizvodnji in prodaji plošč so se zrcalila tudi v finančnem poslovanju. Izgubo, ki nas je pestila v prvi polovici leta, nam je uspelo ob tričetrtletju preobrniti v pozitiven re-

zultat. Ob zaključnem računu za 1986. leto pa spet pričakujemo poslabšanje v uspešnosti poslovanja, saj bodo večji stroški za remont in zelo slaba prodaja v zadnjem četrletju pustili slabe posledice.

V novem poslovнем letu ne pričakujemo bistvenih premikov v pogojih za gospodarjenje. V Iverki imamo možnost, da si olajšamo poslovanje z boljšo kvaliteto. Z boljšo kvaliteto in s preusmeritvijo v večjo proizvodnjo oplemenitenih plošč bi ublažili nihanje v prodaji, zmanjšali zaloge in dosegli ustreznejšo ceno.

Da bi dosegli to, pa ni pomembno samo, koliko smo in bomo posodobili naša proizvodna sredstva, temveč moramo »posodobiti« (izboljšati) tudi naš odnos do dela, našo pričevnost in se zavesti, da k uspešnosti kljub vsem zunanjim težavam največ prispevamo sami.

Z željo, da bi v novo leto stopili z optimizmom in pripravljenostjo, začeti stvari obracati na bolje, želim vsem članom in sodelavcem Iverke veliko zdravja, osebnega zadovoljstva in poslovnih uspehov v letu 1987.

● ŽAGALNICA

Anton PIŠEK

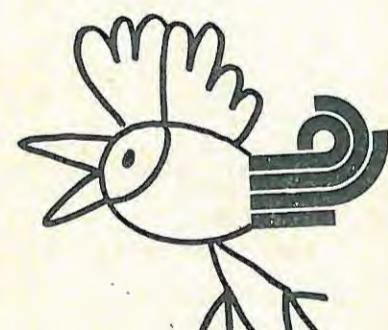
V vsem dolgoletnem delu v lesni industriji in v Brestu ocenjujem leto 1986 za eno najtežjih v poslovanju. Kljub dobremu delu v proizvodnji, dosegaju fizičnega obsega proizvodnje, realizaciji izvoza, pa to delo, žal ni dalo pričakovalnih rezultatov.

Vse opozarjanje lesarjev na težave, ki so bile prisotne celo leto 1986, se je žal uresničilo. Kljub pomembnemu deležu, ki ga stvarijo lesarji v neto deviznem učinku pa se praktično nič naredilo glede vrednosti dinarja nasproti tujim valutam.

Tudi obremenitve gospodarstva so se samo še povečale, ne pa znižale.

Kaj naj bi pričakoval od prihodnjega leta?

Uresničitev dolgoletne želje, da bi dobili jasne ekonomske pogoje gospodarjenja ter še boljšega sodelovanja v kolektivu. Nič ni tako dobro, da ne bi bilo lahko boljše! Srečno 1987!

● GABER

Igor GORNICK

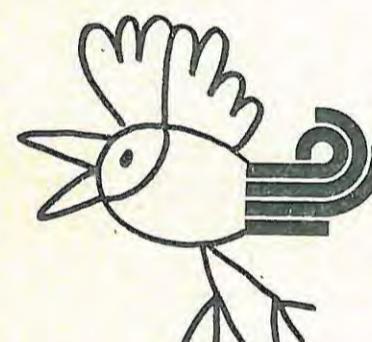
Moramo opozoniti, da se je v nekaj zadnjih, še posebej pa v letošnjem letu znašla lesna industrija v izredno težkem položaju. Visoka stopnja inflacije, nerealen tečaj dinarja nasproti tujim valutam, poslovanje s tujimi sredstvi, ukinitev izvoznih spodbud v prvem polletju, do trajanost tehnološke opreme in tudi drugi notranji in zunanjii vzroki imajo vpliv na neugodne rezultate. Zaradi številnih sprememb družbenih ukrepov imamo delavci zelo malo vpliva na bistveno izboljšanje rezultatov poslovanja. Poleg okrnjenih poslovnih rezultatov je ovirana tudi hitrejša rast naših že tako nizkih osebnih dohodkov. V ta-

kem položaju pa nam, kljub velikim pričevanjem kolektiva grozi slabšanje kadrovske strukture, zniževanje produktivnosti in ogrožanje izvoznih načrtov. S takim stanjem pa ne more biti nihče zadovoljen.

Temeljna organizacija se je ves čas razvijala v ozko specjalizacijo za proizvodnjo kuhih. S tem smo dvignili raven kvalitete kuhih tako po obliki kot funkcionalnosti. Kuhih vseh vrst nam ostajajo glavni proizvodni program tudi za naslednje leto. Proizvodna pričevanja so ves čas usmerjena v boljšo organizacijo za hitrejšo prilaganje tržnim zahtevam. Zato smo v tem letu začeli finalizirati negorljive plošče. Izdelali smo negorljive pregradne stene za potrebe ladjevnice v Puli.

Pri tem delu moram pohvaliti izredno pričevanje kolektiva, da smo izdelali pregradne stene do zahtevnega roka, s takim kolektivom in proizvodnim kadrom pa bomo kos še težjim nalogam, ki nas čakajo v prihodnjem letu.

V letu 1987 bo predvidoma izredno težko gospodariti in pri tem uspešno poslovati. Z načančno izdelano strategijo poslovanja bi morali poslovno leto 1987 uspešno zaključiti. Zato pričakujem dobro zastopanost naših kuhih v prodajah na jugoslovenskem trgu, z novimi oblikovanimi osvežitvami pa pričakujem boljšo prodajo, kot v letošnjem letu.

● PRODAJA

Slavko MIŠIĆ

Letošnje leto lahko ocenimo kot razmeroma uspešno na področju prodaje. V dokaj zaostrenih pogojih gospodarjenja in v visoki inflaciji, ter ob padanju kupne moči smo vrednostno na planirani prodaji. To ocenjujemo kot uspeh z ozirom na delne preusmeritve izvozni-

kov pohištva na domači trg. Znano pa je, da se pri padanju kupne moči prodaja pohištva kot trajna dobrina še naprej zmanjšuje. Potrošniki se lažje odpovedajo nakupu pohištva kot pa živiljenjskim potrebam.

Najmanj zadovoljen sem bil z visoko inflacijo, ki razvrednoti vsa pričevanja za boljše delo in slabšo kupno moč ter standard delavcev.

Tudi v letu 1987 pričakujem zaostrene pogoje gospodarjenja in težave pri prodaji pohištva. Uspešni pa bomo, če bomo kvalitetni pri proizvodnji, stalno prisotni na trgu in hitri v dobi. Pričakujem tudi več uspeh družbe na zmanjševanju inflacije ter več skrb za realno vrednotenje dela in osebnih dohodkov.

● SKUPNE DEJAVNOSTI

Peter KOVŠCA

Ugodni ali neugodni pogoji gospodarjenja ter lastna uspešnost oziroma neuspešnost poslovanja se najprej odražijo na finančnem področju. Ko ocenjujem leto 1986 s tega vidika, moram reči, da ne morem biti zadovoljen.

V zadnjih letih, in tudi preteklo to ni bilo izjema, smo priča tako naglemu spremembo pogojev gospodarjenja in predpisov, da jim je izredno težko slediti, še teže pa se jim je prilagajati.

Se najhuje pri tem pa je, da so večkrat predpisani tak, da jih enostavno ni mogoče izvajati, ker pri predlaganju im sprejemajo nihče dovolj ne oceni, kaj je realno mogoče izpeljati in kaj ne. Kakor večina jugoslovenskega gospodarstva tudi naša delovna organizacija posluje z minimalnimi lastnimi viri obratnih sredstev. Zato se dnevno srečujemo z likvidnostimi težavami ob dejstvu, da je v poslovnih bankah denarja dovolj in preveč, ki ga pa zaradi omejevanja plasmanej ne smejo usmeriti v gospodarstvo. Tako smo prisiljeni najemati posojila na tako imenovanem »sivem trgu«, kjer je višina obrestne mere odvisna od trenutnega povpraševanja oziroma ponudbe denarja. Tudi v sami delovni organizaciji smo še premalo storili, da bi zmanjšali primanjkljaj lastnih sredstev, kajti morali bi zmanjševati vse vrste stroškov in zalog, povečati koeficient obračanja sredstev, dosegati boljše plačilne pogoje pri nabavi in prodaji, nabavljati najnujnejša osnovna sredstva, ki bi dajala takojšnje učinke ter dosegati boljše poslovne rezultate.

Na tem področju nas čaka tudi v letu 1987 mnogo dela. Oce-

ne za leto 1987 so v gospodarskih krogih precej pesimistične zaradi obveznosti države do turiste in velikih lastnih notranjih slabosti. Zato ugodnejših pogojev poslovanja ter zmanjševanja obveznosti ne moremo pričakovati.

V postopku sprejemanja je tudi cela vrsto sprememb zakonov.

Po informacijah, ki jih imamo o teh spremembah, in po prvih primerjavah se bo tudi položaj naše delovne organizacije prej zastrelil kot ne. Upamo, da bodo vsi ti zakoni vendarle pomemili bistven zasuk celotnega jugoslovenskega gospodarstva v pozitivno smer, kar bi v bistvu tudi nam ustvarilo ugodnejše razmerje za gospodarjenje — vsaj dolgoročno.

Na koncu želim vsem delavcem Bresta veliko delovnih uspehov in osebne sreče v novem 1987. letu.

Jože FRANK

Pred enim letom smo si vsi že zeleli, da bi bilo letošnje leto, ki je za nami, boljše od prejšnjega, ceprav smo ob tem računali na nadaljnje zaostrovje pogojev gospodarjenja. Žalo se razmere spremile tako, da se je celotna lesna industrija znašla v nezavidljivem, pravzaprav kritnem položaju, kljub izjemam — vendar pa Brest ni med izjemami. Tako bi težko rekli s čem sem bil letos zadovoljen. To, da je še dobro, ker smo se v takih razmerah skozi letošnje leto sploh prebili tako, kot smo se, bi težko označil z kakšnokoli zadovoljstvom.

Gospodarjenje in poslovanja samih Skupnih dejavnosti glede na njihovo specifično vlogo ne bi ocenjeval. Glede opravljanja njihovih nalog in funkcij, ki jih imajo do temeljnih organizacij in celotne delovne organizacije pa tudi do družbe kot celote pa bi rekli, da so se tekoče naloge v glavnem opravljale. Žalo je glede na navedene težavne gospodarske razmere ostalo neuresničenih in neobdelanih niz log. Ob vsem tem pa mislim, da se mnogo delavcev tako v skupnih dejavnostih kot v celotnem Brestu premalo zaveda razmer, v katerih smo, tudi v odnosu do lastnega dela in prispevka k skupnemu.

Kaj pričakujem od prihodnjega leta? Na kratko povedano, nič dobrega, če izhajam iz letošnjih težkih gospodarskih pogojev in razmer, ki v letu pred nami ne bodo lažje, ampak težje. Toda s skupnimi prizadevanji vseh in vsakega delavca našega kolektiva upam, da bomo kos tudi vsem težkim zahtevam in nalogam tudi v prihodnjem letu.

Za smučanje slabko kaže — bomo pa drsal

Kako se obvarujemo prehlada?

Najprej moram pojasniti, da je prehlad zelo širok pojem, ki ga ljudje uporabljajo za različna vnetja zgornjih dihalnih poti, kot so vnetje nosne sluznice, kihanje, kašljanje, vnetje žrela, smrkanje ipd. Vsak prehlad pa ni nujno povezan s povisano telesno temperaturo. Povzročajo ga virusi.

Nekateri prehladi so dostikrat zgolj alergična stanja, to je reakcija na sredstva, ki dražijo sluznice (razne vrste prahu, pelod idr.). Nekateri prehladi so pa celo psihosomatski. Zaradi prevelikih telesnih in duševnih naporov se zmanjša odpornost organizma in že nekoliko povečano število povzročiteljev premaga organizem, ki tako oboli.

Prehlad lahko preprečimo ali vsaj omilimo na več načinov. Že star pregovor pravi »Čevlji štitijo glavo, kapa pa jo večkrat kvari.«

— Kdor torej skrbi, da je dobro obut in oblečen, se mu redko zgodi, da bi se prehladil.

— Za preprečevanje prehlada je pomembno tudi utrjevanje telesa na svežem zraku, s tem se poživlja krvotok.

Pri teknu na svežem in hladnem zraku moramo paziti, da dihamo skozi nos, da se zrak pri tem, ko prehaja preko nosne sluznice nekoliko segreje, pri čemer pride toplejši v žrelo in naprej.

— Čim se nekoliko oznojimo, pri intenzivnejši hoji ali drugih telesnih aktivnostih, moramo zamenjati perilo v toplem prostoru.

Se bolj kot že prej navedeno nas ščiti proti prehladi tuširanje s toplo in nato s hladno vodo, nato pa frotiranje z grobo brisačo.

Spati je treba v hladni sobi, katere temperatura zraka ne sme presegati 15°C.

Vsako jutro naj bi telovadili ob odprttem oknu vsaj 5 minut.

Prehrana mora biti bogata z vitaminimi (sadje, zelenjava, beljakovinska) minerali ter s čebeljimi izdelki.

Novosti v knjižnici

MOSTOVI, zbirka leposlovnih knjig književnosti iz Grčije, Makedonije, Srbije, Bangladeša in romske književnosti v Makedoniji:

RAKODAIDIS, Ph.: Otok v luninem parku, CONDE, M.: Sagu, PAVLOVIĆ, Ž: Zid smrti, KAISAR, Sh.: Mornarjeva žena, SERBEZOVSKI, M.: Za dežjem pride sonce.

MOJ roman 1986, zbirka prijetnih romanov znanih avtorjev: MAILER, N.: Nepremagljivi ne plešejo, KIRST, H. H.: Dekleta v uniformi, JAKES, J.: Sever in jug, SEVELA, E.: Moški pomenek v ruski banji, VUČO, V.: Kako sem nehal sesati prst

MILČINSKI, J.: Lukec dobi sestrico

Priročna knjiga v obliki slikanice z domiselnimi ilustracijami je primerna tako za odrasle kot za otroke.

ŽUPANČIČ, O., GRAFENAUER, N.: Abeceda na polju in v gozdu

Z branjem se spoznamo z doslej še neobjavljenim Župančičevim besedilom v verzih za otroke, ki ga je dopolnil Niko Grafenauer in ga z estetskimi ilustracijami opremila Jelka Reichman. Tako so otroci dobili v roke odlično slikanico.

H. Mele

Treba je tudi paziti, da prehlajeni ne kašljajo in ne kihajo v zdrave, ker se povzročitelj prenaša s kapljicami.

Dostikrat so vir okužbe tudi robci, ki jih uporabljamo večkrat, skupne brisače in mila na javnih prostorih. Zato je najbolje uporabljati papirnate robe (brisace).

Tudi topel in suh zrak izsuši sluznico nosu in žrela, zaradi česar postane le-ta manj odporna za infekcijo.

Ena izmed prehladnih obolenj je odvisna od odpornosti organizma ter od tipov in števila povzročitelja. Vse kar je navedeno za preprečevanje prehlada, velja tudi za gripo. Pri slednjem imamo poleg navedenega možnost cepljenja, ki za ljudi pred obolenjem ali pa bolezen tega zelo omili (ublaži). Pri tem je pa važno (kar je bilo že večkrat napisano) da se s cepljenjem zajame čim večje število ljudi (posebno še stare, bolne in mlaude) da se s tem prekine širjenje obolenja.

A. Šmalc

Dobro oblikovanje, dobro mesto najde

V prvih dneh decembra so se na slovesni podelitvi nagrad in priznanj srečali brestovi oblikovalci, delavci vzorčnih delavnic in predstavniki temeljnih organizacij. Ponovno so pregledali letošnje dosežke s področja oblikovanja in naredili pravzaprav končni obračun nastopa na Beograjskem salonu pohištva v Beogradu.

Se pred tem, lahko bi rekli, sklepnim dejanjem, so strokovne službe pripravile predlog programov, ki naj bi jih v prihodnjem letu uvrstili tudi v naš proizvodni program. Trg zahteva nove rešitve, lepše in boljše izdelke. Nekatere novosti, ki smo jih predstavili v Beogradu, bomo v svojo ponudbo vključili že prihodnje leto.

O razvojni poti oddelka za oblikovanje in o doseženih uspehih je v uvodu spregovoril pomočnik glavnega direktorja Zdravko Zabukovec, ki je poddaril, da je v zadnjih dveh letih prav na področju oblikovanja na Brestu storjen velik korak naprej. Brestovi oblikovalci so si ob razumevanju celotnega kolektiva, ki ve, da postajamo prav od dobro oblikovanih izdelkov živiljenjsko odvisni, tudi v iztekajočem se letu prislužili vrsto nagrad in priznanj.

Predvsem v zadnjih dveh letih smo na Brestu postavili pravo osnovo za boljše delo na tem področju. Rezultati se že kažejo. Mnogo dela še ostaja, saj se dosežani oblikovalski uspehi še niso v celoti pokazali tudi v prodajnih in ekonomskih rezultatih.

Prav tako imamo na nekaterih področjih še slabe programe, ki jih moramo čimprej ukiniti in nadomestiti z novimi. Dela je torej gotovo dovolj.

Na Brestu se nam vendarle ni treba bati, da bi v prihodnjem letu brez idej in dobrih izdelkov. Seveda pa bo treba zagotoviti, da bo tudi tehnologija s proizvodnimi kadri sledila oblikovalskim dosežkom. Po končani podelitvi priznanj so si udeleženci izmenjali tudi nekatere izkušnje. Mnogo so si imeli povedati. Mogoče pa bi veljalo v prihodnjem letu o oblikovanju in uvajanju novih izdelkov organizirati tudi strokovno problemsko konferenco. Včasih se vendarle zdi, tako je bilo čutiti v kasnejšem pogovoru, da bomo kmalu do dobre zamisli še prišli, teže pa jo bo spraviti v živiljenje in prav met.

V. Frim

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Zanimivo je popisal lov kragulja na race dr. Hinko Dolenc, kakor ga je sam opazoval na jezeru.

Šel sem na kamen pod jezerskimi njivami, gledal in se zamislil... Bog ve, koliko časa bi bil še sanjaril, da se mi ni zazdelo, da pletetajoči od Cerknica proti meni trope ptic. Komaj so posedle, povzdignejo se zopet in druge za njimi; posebno, kar jih je sedelo na suhem in so bolj za vodo stvarjene, pomaknile so se na vodo...

Pravo sem zadel, ko sem obdolžil kragulja, da kali lepi mir. Zmerom več trop je bilo po zraku. Ugledal sem kragulja, ko se je miron vozil po zraku nad jezerom, kakor bi mu vse to živiljenje ne bilo prav nič mar. Ali predno je še prišel prav do kraja, zavil je zopet in se jel nekoliko više prepeljevali. Prežal je na race, to so takoj opazili škorci in drugi ptici in se nekoliko odmaknili, race pa so odletavale proti dolnjemu koncu jezera, in kragulj je res zavil za njimi kakor skrben pastir.

Toda komaj so bile zadnje trope odletele v dolnji kraj, že sem ugledal druge, ki so se zopet pomikale proti meni, in zmerom več in več. Reči smem, da se jih je naletelo toliko, da bi bile ralo sveta popolnoma pokrile, ko bi jih stlačil eno poleg druge...

Kmalu ugledam kragulja kakor visoko v zraku ali obenem tudi že celega, ko je kakor blisk šini med race. Najbližje tej nesreči so se, kakor jim je navada, potopile, in ko se kragulj zopet privzigne, bilo je prazno pod njim. Bolj oddaljene so pa vzletele, na vse strani hitele in šele kasneje se zbirale v trope. Iz vode je pa kar vrelo rac, in kakor se je vsaka prikazala, odletela je ali pa obstala in gledala, kaj bo zdaj storiti. Ali tudi kragulj se je bolj oživil...

Gotovo ga je iti v strmi hrib za njima, kar zasišim od gozda sem nenavaden šum. Nisem vedel, ali se je porušilo kako veliko drevo, ali čemu bi bil tu pripisoval.

Kar opazim škorcov več nego tisoč, vse v enem troupu skupaj. Letijo dol proti Otoku, za njimi pa skobec. Ko so imeli pleteti do Otoka, vržejo se maglo v stran in proti gozdu, sovražnik za njimi; vrnejo se zopet proti jezeru, skorec pride nadnje; zdaj šine mednje, ali kakor bi trenil, vseh tisoč, Bog ve, koliko jih je bilo, je naenkrat pod vodo — in zdaj zopet zašumi kakor prej in šum odmeva po gozdu.

Nikdar prej nisem slišal, še manj pa videl, da bi se potapljal tudi škorci pred skobcem. In s kako silo pada v vodo! Prepričan sem, da bi se šum, ki ga napravijo s tem, da udarijo s tako silo vodo v od take množice, čul pri tistem vremenu celo uro hoda daleč. Kakor čebele iz uljnjaka so šivigli zdaj iz vode in se zbirali zopet v posamezne trope.

Kragulj je jel zopet stražiti, pa le tako, da bi mu kakak tropa ne ušla na široko jezero... Ni dolgo trajalo, da jih je prevaril in se zapodil mednje, in planili so zopet

dolenjem koncu jezera, ali dasiravno ga še vidim pred seboj kragulja, vendar letijo race ob krajih gori in proti meni in — kaj pa je to? Resnično! Še eden je prišel na kosilo. Dvema se je pa že teže braniti. Nagnala sta jih skoraj vse proti meni, tudi prav nad menoj so se vrtile in šumele...

Kar naenkrat zašumi od leve strani nad menoj in okoli mene rac na tisoče, vse leti do tal in do vode. Samo eni raci je ubranil kragulj rešiti se v vodo in kakšnih tristo korakov od mene v hribu planeta do tal...

Mikalo me je iti v strmi hrib za njima, kar zasišim od gozda sem nenavaden šum. Nisem vedel, ali se je porušilo kako veliko drevo, ali čemu bi bil tu pripisoval.

Kar opazim škorcov več nego tisoč, vse v enem troupu skupaj. Letijo dol proti Otoku, za njimi pa skobec. Ko so imeli pleteti do Otoka, vržejo se maglo v stran in proti gozdu, sovražnik za njimi; vrnejo se zopet proti jezeru, skorec pride nadnje; zdaj šine mednje, ali kakor bi trenil, vseh tisoč, Bog ve, koliko jih je bilo, je naenkrat pod vodo — in zdaj zopet zašumi kakor prej in šum odmeva po gozdu.

Nikdar prej nisem slišal, še manj pa videl, da bi se potapljal tudi škorci pred skobcem. In s kako silo pada v vodo! Prepričan sem, da bi se šum, ki ga napravijo s tem, da udarijo s tako silo vodo v od take množice, čul pri tistem vremenu celo uro hoda daleč. Kakor čebele iz uljnjaka so šivigli zdaj iz vode in se zbirali zopet v posamezne trope.

Kragulj je jel zopet stražiti, pa le tako, da bi mu kakak tropa ne ušla na široko jezero... Ni dolgo trajalo, da jih je prevaril in se zapodil mednje, in planili so zopet

vsi naenkrat v vodo. A tudi zdaj mu je spodeleto... Od vseh strani je mrgole zopet iz vode, in vsak potopljenec je letel le nizko in pri vodi, dokler ni bil daleč od »straha«, ki je zopet krožil. In kakor bi kragulj obupal, da bode danes kaj dobiti nad vodo, odleti naenkrat proti suhem in proti meni. Ko je bil skoraj nad menoj, pomem in — vsaj ta ni strašil nikdar več škorcev! Drugi kragulji si je najbrž v tem času tudi prisvojil svoj košček mesa, ali se pa naveličal.

Vse polno rac in ptičev je zopet mirno počivalo okoli Osredka in na njem, kakor bi ne bilo nikdar drugače.

Kadar upade voda toliko, da ni mogoče več voziti se s čolnom po trsici, takrat se bliža najhujši čas za race, ki že letajo ali so še gole. Po trstju in travulji jih sledijo in lovijo psi, a kar jih pribriži k jaram, so v nevarnosti, da ne pridejo nastavljenim lovcom pred oči. Kar se rac izvali bolj kasno, ali se jih golí, jih malo odide nevarnosti, ki jim preti od vseh strani...

Najveselejša doba, bodisi za ribice ali lovce, je med Mašami, ko jezero začne navadno odtekati. Glavna lov na race se vrši večji del okoli Otoka, kjer je največ vode in kjer najpozneje usiha. Kakor odteka voda vedno bolj v jame, tako se pomicajo tudi živali za njo. Tik Otoka pri Leviščih se godi ob svojem času skoraj vsako leto najbolj čudna zanimivost tega jezera, da požro Jame naenkrat vse, kolikor ga je še. Vse, kar je še malo časa poprej plaval ali gibalo po vodi, ali v vodi, kar naenkrat ostane na suhem.

Kadar se jezero spet napolni, pridejo race iz vseh krajev na zaj. Valvasor celo pripoveduje, da pride iz Vranje Jame in Suhadolice z vodo tudi veliko črnih, popolnoma golih in živih, a slepih rac, katerim vzraste tekom štirinajst dni perje in katere zadobe tudi vid. A to je prazna bajka, kajti do zdaj še ni nihče videl takih rac.

(Se bo nadaljevalo)

brestov Obzornik glasilo delovne organizacije PREDELJE

(Iz številke 111 — 30. december 1976)

ZAHTEVNE NALOGE V PROIZVODNJI IN POGLABLJANJE SAMOUPRAVNIH ODNOsov

Zastavljena je tudi naloga, da bi opravili rekonstrukcijo oziroma preureditev stare tovarne ivernih plošč. Tako preurejena tovarna bo proizvajala ognjevarne plošče, ki jih potrebuje naše ladjevalnice in gradbeništvo, del proizvodnje pa bo namenjen izvozu. To delo bo seveda potekalo vse prihodnje leto, tako da na novo proizvodnjo lahko računamo šele v 1978. letu. Seveda bo tudi ta dejavnost predstavljala Breštovo novo temeljno organizacijo.

Posebej želim podprtati dejstvo, da je bil nedavno sprejet ZAKON O ZDRUŽENEM DELU. Če smo letos aktivno sodelovali v javni razpravi in njegovem oblikovanju, nas čaka sedaj velika in odgovorna naloga, preliti ta zakon v naše vsakdanje delo in življenje. To bo naloga nas vseh, slehernega člena kolektiva.

PLAN ZA LETO 1977

Leto 1977 bo leto velikih aktivnosti družbenopolitičnih in krajevnih skupnosti:

- izgradnja in modernizacija cest,
- izgradnja šole in telovadnice v Cerknici,
- modernizacija in izgradnja vodovodov v krajevnih skupnostih,
- razvoj kmetijstva,
- rekonstrukcija električnih omrežij v krajevnih skupnostih,
- uveljavljanje potrošniških svetov,
- uresnicevanje stanovanjske usmerjene gradnje,
- uveljavljanje komunalne skupnosti, ki povezuje interese združenega dela.

KLUB SAMOUPRAVLJALCEV

Inicijativni odbor je predložil skupščini tudi program dela kluba, ki je bil v celoti sprejet. Program dela je zelo obširen in zagotavlja, da se bo samoupravljanje kot sistem družbeno-ekonomskih odnosov uveljavljalo in kreplilo na vseh področjih življenja in dela. Delovanje kluba bo usmerjeno tako, da bo njegova dejavnost prisotna v sleherni krajevni skupnosti in temeljni organizaciji združenega dela.

LETOSNI SALON POHIŠTVA V BEOGRADU

Iz programov Tovarne pohištva Cerknica smo prikazali sestavljeni program Pika. S programom Pika smo prikazali široko uporabnost tega ponista, saj je primeren za opremo dnevnih sob, spalnic, jedilnic, otroških in samskih sob ter za opremo hoteiskih sob. Da bi vnesli nekaj svežine v fronte ploskovnega pohištva, smo prikazali program v petin različnih in lahko trdimo, prijetnih izvedbah.

O NAŠEM LETOŠNJEM GOSPODARJENJU IN SAMOUPRAVLJANJU

Ko govorimo o gospodarjenju, ne moremo mimo razvoja Bresta, saj je tudi to eden izmed kazačev o gospodarjenju z družbenimi sredstvi. V tem letu je bila končana največja investicija na Brestu — nova tovarna ivernih plošč. Ceprav zaradi tehničnih razlogov še ni tehnično prevzeta, že daje lepe rezultate. Sprejeli smo tudi srednjeročni program, s katerim smo si postavili zelo smele cilje: novo tapetništvo, modernizacijo proizvodnje, novo proizvodnjo na star iverki, grobi razrez in kotlovnico v Starem trgu in drugo. Nekatere naloge iz srednjeročnega programa v teh dneh že uresničujemo.

POVEZOVANJE Z JELKO

Za delavce Bresta prav gotovo ni novost, da potekajo ustrezne priprave na povezovanje Jelke iz Begunj z Brestom. Za pripravo ustrezne programa o združitvi je bila že imenovana skupna komisija, ki jo sestavljajo predstavniki obeh delovnih organizacij.

NAŠA KLUTURA

Na nekem drugem mestu v tej številki pišemo o izjemnem umetniškem doživetju — o gostovanju znanega slovenskega umetnika Polleta Bibiča. Žal je bilo tudi tokrat tako kot navadno ob kvalitetnih kulturnih prireditvah: le tri vrste gledalcev, za katerimi je zvezla črna praznina.

Nehote se zastavlja vprašanje: kaj za vrata si želijo in pričakujejo od kulture občani našega malega mesta?

IGOR — lanskoletni »zmagovalec« sejma v Beogradu

Propaganda in festival v Portorožu

V sončnih novembarskih dneh od 3. do 7. je bilo v Portorožu tisoč in več propagandistov, strokovnih delavcev na tretem Jugoslovanskem festivalu tržnih komunikacij in na prvem Mednarodnem festivalu turističnih propagandnih akcij (ITACA).

Predstavljenih je bilo več kot 700 del v kategorijah oglasov, video spotov, serij in celovitih prezentacij. Poleg portoroškega avditorija, ki je bil glavni prostor dogajanja, je bila še portoroška marina, katera je gostila razstavo tiskanih medijev s satelitsko televizijo, ki je prenašala program pozno v noč. Ob teh dveh prizoriščih pa je bila tudi polnočna razstava skupine Feniks kar v skladisču soli. Simbolično.

Udeležence je najprej pozdravil predsednik srečanja Jernej Repovš. Dobrodošlico so izrekli Sima Davidović, predsednik zveze združenja ekonomskih propagandistov Jugoslavije, Tatjana Kosovel, predsednica SO Portorož in Tone Krašovec podpredsednik gospodarske zbornice Jugoslavije. Festival je začel Marjan Rožič, član ZK SZDL Jugoslavije. V svojem govoru je predvsem poudarjal pomembnost tržnih komunikacij v sedanjem gospodarskem položaju in združenega dela pri tem.

Po odprtju je sledil ogled video spotov v tekmovalni konkurenji, kombiniran z radijskimi reklamami. Enak program je bil tudi popoldan, zvečer pa je bil ogled tujih nagrjenih video

spotov. Vsak dan je tiskarna Slovenija, ki je bila glavni sponsor festivala, izdelala barvni bilten in na ta način informirala udeležence o programu. Propagandne nastope so imele tudi velike svetovne agencije, ki so s svojo kreativnostjo dale festivalu svoj pečat. V štirih dneh so bila predstavljena tudi vsa tekmovalna dela v konkurenji. Strokovna žirija je opravila svoje delo. Nagradila je dela, ki so bila po njenem mnenju dobra, čeprav se včasih niso ujemala z okusom udeležencev. Je že tako in vendar je bilo opaziti, da je jugoslovanska propaganda zabeležila napredok. Predvsem je bil viden delež Studio marketing Dela iz Ljubljane.

In kako se je predstavil Brest? Za letošnji festival nismo prijavili nobenega dela, ker enostavno dovolj kvalitetnega za takoj konkurenco nismo imeli. Ugotavljamo, da nimamo še dovolj urejene celostne podobe, zato so tudi stili TV reklam (Maja O, kuhinje Brest 2000, sedežne garniture, Igor) kot tudi radijskih, različni. Nekaj več je bilo narejenega na prospektivnem materialu.

Poleg tega smo imeli propagandne akcije, ki so morale biti pripravljene tako rekoč čez noč in gotovo je, da niso bile dovolj strokovno pripravljene. S tem so prinesle manj uspeha kot pa se je od njih pričakovalo. V prihodnjem letu bomo morali bolj sistematično in kreativno pristopiti na področje propagande, kajti zavedati se moramo, da je najdražja poceni propaganda!

J. Obreza

GROMOV MEMORIAL

Kegljaški klub Cerknica organizira na kegljišču v Cerknici tradicionalni 20. GROMOV MEMORIAL za moške dvojice, ki bo v nedeljo, 4. januarja 1987. Nastopili bodo najboljši kegljači iz Slovenije ter kegljači iz Zagreba in Delnic.

Tekmovanje bo trajalo predvidoma od 9. do 21. ure. Ljubitelji kegljanja vabljeni!

Kegljaške novice

KEGLJAČI USPEŠNO PRIČELI TEKMOVANJE

Ekipa kegljaškega kluba Brest je uspešno pričela tekmovanje v II. Slovenski ligi — zahod, v kateri ponovno nastopa v letošnji sezoni. Po treh odigranih kolih so dosegli dve preprtičljivi znagi na domačem kegljišču, ter dosegli neodločen izid na gostovanju v Izoli, kar se v kegljaškem športu zelo težko primeri.

Rezultati:

1. KOLO:	Brest: Donit 5278 : 5019
2. KOLO:	Izola: Brest 5150 : 5150
3. KOLO:	Brest: Triglav 5442 : 5248
Lestvica:	kegljev
1. Gorica 6 točk	+ 739
2. SCT Ljubljana 6 točk	+ 613
a3. Brest 5 točk	+ 453
4. Triglav 4 točke	+ 295
5. Kočevje 2 točki	- 189
6. Izola 1 točka	- 457
7. Donit 0 točk	- 438
8. Tomos 0 točk	- 926

Še nekaj odlikovanih

Na osrednji občinski proslavi ob dnevu republike, ki je bila 28. novembra na Rakeku, so večim družbenopolitičnim delavcem iz naše občine podelili državna odlikovanja. Odlikovanjam je izročil podpredsednik občinske skupščine Zdravko ZABUKOVEC.

Odlikan so bili:

- Z REDOM REPUBLIKE Z BRONASTIM VENCEM: Janez Pakiž, Franc Tavželj, Franc Zigmund;
- Z REDOM ZASLUG ZA NAROD S SREBRNO ZVEZDO: Janez Praprotnik, Franc Urbas, Tone Urbas, Filip Žagar;
- Z REDOM DELA S SREBRNIM VENCEM: Drago Frilan, Jože Juvančič, Miroslav Juvančič, Peter Kovšca, Ivanka Kranjc, Leopold Oblak, Aleksandra Šega;
- Z MEDALJO ZASLUG ZA NAROD: Stanislav Kočevar, Franc Modic, Ivan Plos;
- Z MEDALJO DELA: Zofija Obreza in Anica Truden.

... in pogled na letošnjo Breštovo postavitev

Taborniške novice

— ORIENTACIJSKI TEČAJ ZA VODNIKE

Tudi v mrzlih zimskih mesecih tabornikom nikoli ne zmanjka dela. Če ne moremo uživati v naravi, pa se zapremo v toplo sobico in se naučimo mnogih stvari, ki jih preizkusimo potem, ko posije sonce...

Konec novembra (od 28. do 30. 11.) smo v Žilci organizirali tečaj iz orientacije za vodnike in člane kluba. Tečaja se je udeležilo okrog 30 naših članov, ki so bili razdeljeni v dve skupini — skupino tistih, ki se orientacije še učijo in tistih, ki že znače svoje znanje dopolniti. Učili smo se vrisovanja točke v kartu, risanja minskega polja, skiciranja terena in profila terena. Starejši taborniki in klubovci pa so jo mahnili tudi na daljši nočni pohod. Ob večerih smo se srečali ob kulturnem programu, z vodniki pa smo skušali razrešiti probleme, ki se porajajo ob njihovem delu.

— PRAZNOVANJE DNEVA JLA

Tudi taborniki nismo pozabili na praznik JLA. V ta namen smo v pondeljek, 22. decembra organizirali v telovadnici v Cerknici za vse starejše MC, tabornike, tabornice in klubovce strešanje z zračno puško. Najboljši v svojih kategorijah so prejeli tudi nagrade.

Do konca leta nas čaka še veliko dela. Ob zaključku starega leta bomo ob čajanki in kulturnem programu, skupaj z MC-ji priklicali Dedka Mraza, vodniki in klubovci pa bomo silvestrovati v naši koči v Leskovi dolini. Do konca leta bo izšla tudi nova številka našega informatorja Ščuka, v kateri bodo navodila za delo vodnikov in obvestilo o akcijah v prihodnjih mesecih.

A. Žnidaršič

Nagradna križanka

OBZORNIK

DEL OZVOCENJA	POJAV OB NEVINTAH	STANKO LÖRGER	GESTAVIL F. MELE	TREPETANJE DRGET	OČESNA MREŽNICA	PUBLICIST VODNIK	SPORTSKE NOVOSTI	VRSTA PEKOČIH RASTLIN	SOVJ. POLITIK MIKOJAN	NARODNO OSVOBOIDLNA VOJSKA	JANEZ VIPOTNIK	6. IN 16. ČRKA ABECEDA
POSNETEK DELovanja MOŽGANOV	KRAŠEVEC IVANKA	JED IZ ZELJN LISTOV IN MESA	TRSKA	GORA V JULIJICIH	ČLOVEK Z VELIKIM NOŠOM	HIMALAJSKA KOZA	ZNAMKA BATERIJSKIH VLÖZKOV	SREDIŠČE VRTEŇJA	BODICA, OST	POSTAVITI, NAMESTITI		
LADO TROHÀ	KLICA, KAL	PEVKA KRAŠEVEC	FRAN ALBRENT	ČÄSTNIK	PREGOVOR	PIJAČA STARIH SLOVANOV	ČLOVEK NA GORI	TRSTIKA	OKRASNI PTIČ TONE VOGRINEC	OKRASEK		
UMETNOST (LAT.)	GERMANSKI OREL	TRSKA	GOŠČ	ČLOVEK NA GORI	SREDOŽENSKA DREVESA	SLAP SAVINJE POD OKREŠLJEM	RIMSKI ZALDNIK	... CE TUNG	EMIL TRUDEN	KRATICA ZA NEMŠKO MARKO	PRIPADNIKI ORJUNE	SNEMALNA KNJIGA
ZADORA	LOŠKE TOVARNE HLADILNIKOV	RUÐOLF HRIBERNIK	STARO IME ZA GLAVNO MESTO ARMENIJE	VRSTA SLADICE	POPULARNA POPEVKA	REKA V ANGLIJI	VNETJE SLUZNICE PREBIVALKA VALONSKIE	GABIN	NEPOUČEN			
KMETOVALEC	RUDOLF HRIBERNIK	STARO IME ZA GLAVNO MESTO ARMENIJE	IND. MESTO V BIH	CIRIL IN ...	Ivan KREFT	KOZJE USNJE	LOVEC NA RAKE	UNITED NATIONS				
LIJUBLJANSKA VELEBLAGOVNICA	brest brest brest 100 m ²	brest brest brest	VRSTA SLADICE	NENADNA SMRT	NEZNANEC	RIMSKI POZDRAV	GORNJA OKONČINA	ANA KARIĆ				
				ODEJA	ENO OD OZVEZDJ	HERCEGOVEC	GR. ČRKA	KARENINA ANTON ŠIBELJA				
					NOVO VINO	PRISTAŠ, MAĐIZMA	NAŠA SMUČARKA (NUŠA)					
					EVA SRŠEN	NEZNANEC	GR. ČRKA					
					AM. VESOLJSKA AGENCIJA	IGRALNA KARTA	ANTON DERMOTA					
						NIKOLA TESLA	PUŠČAVNIK					
						GL. MESTO JUŽ. JEMENA						
								RADIJ				

NAGRADNI RAZPIS

Prav gotovo bi bili razočarani, če vam vsaj za novoletn praznike ne bi pripravili nagradne križanke, s katero bi vam radi nudili nekaj razvedrila, ker nam že ni uspelo pripraviti posebne zabavne priloge.

BRESTOV OBZORNÍK — glasilo delovne organizacije BREST Cerknica, n. sol. o.

Glavni in odgovorni urednik Božo LEVEC.

Ureja uredniški odbor: Srečo DROBNIČ, VIII FRIM, Franc GORNIK, Viktor JERIČ, Karmen KANDARE, Peter KOVŠCA, Božo LEVEC, Danilo MLINAR, Štefka MIKŠE-SEBALJ, Anton OBREZA, Janez OPEKA, Miran PETAN, Zdravko ZABUKOVEC.

Foto: Jože ŠKRLJ

Odbor za obveščanje je družbeni organ upravljanja. Predsednik odbora: Franc MLAKAR

Glasilo sodi med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev od premeta proizvodov (imenje sekretariata za Informiranje izvršnega sveta SR Slovenije št. 421-1/72 z dne 24. oktobra 1974).

Naklada 2800 izvodov.

Tiska Železniška tiskarna v Ljubljani.

Na voljo pa vam je tudi nekaj nagrad in sicer:

1. nagrada 3.000 dinarjev,
2. nagrada 2.000 dinarjev,
3. nagrada 1.500 dinarjev.

Svoje rešitve v kuvertah s prispevkom »nagradna križanka« pošljite uredništvu najkasneje do vključno 22. januarja 1987.

Pri reševanju vam želimo vsaj malce razvedrila, pri žrebanju pa čimveč sreče!

Filmi v januarju

2. 1. ob 18. uri — ameriška komedija PREBUJANJE POMLADI.
3. 1. ob 19.30 in 4. 1. ob 16. uri — italijanski pustolovski film STIRI PESTI ZA RIO.
4. 1. ob 19.30 in 5. 1. ob 18. uri — ameriška kriminalka PREPLAŠEN OBRAZ.
8. 1. ob 19.30 — ameriška melodrama FRANCOSKI LJUBIMEC.
9. 1. ob 19.30 in 12. 1. ob 18. uri — ameriška kriminalka SMRT V OČEH.
10. 1. ob 19.30 in 11. 1. ob 16. uri — ameriški akcijski film KONDORJEV LET.
11. 1. ob 19.20 — ameriška grozljivka NENADZOROVANA MOC,
15. 1. ob 19.30 — jugoslovanski vojni film RDEČI IN ČRNI.
16. 1. ob 19.30 in 19. 1. ob 18. uri — ameriški spektakel CONNAN, II.
17. 1. ob 19.30 in 18. 1. ob 16. uri — ameriški pustolovski film DIVJI OTOK.
18. 1. ob 19.30 — ameriški vojni film POLJA SMRTI.
22. 1. ob 19.30 — ameriški film NAJSTNICE.
23. 1. in 25. 1. ob 19.30 — ameriška grozljivka PETEK TRINAJSTEGA, V, del.
24. 1. ob 19.30 in 25. 1. ob 16. uri — ameriški fantastični film NOČ KOMETOV.
26. 1. ob 18. uri — ameriški pustolovski film BOGOVI SO PADLI NA GLAVO.
29. 1. ob 19.30 — ameriška komedija FANTOVŠČINA.
30. 1. ob 19.30 — avstralski film POBESNELI MAKSI, III. del.
31. 1. ob 19.30 — ameriški pustolovski film OSVAJALCI DŽUNGLE.

Naši upokojenci

Letos so iz temeljne organizacije Masiva iz Martinjaka odšli v pokoj naslednji delavci:

Milka Košmrlj odšla v pokoj dne 6. 5. 1986 z delovnega mesta možničenje.

Marija Ogrinc odšla v pokoj dne 22. 6. 1986 z delovnega mesta embaliranje izdelkov.

Anica Drobnic odšla v pokoj dne 31. 8. z delovnega mesta lepljenje.

Ivana Tornič odšla v pokoj dne 11. 9. 1986 z delovnega mesta ročno brušenje.

Mahne Miro odšel v pokoj dne 2. 10. 1986 z delovnega mesta upravljanje bočnega vilčarja.

Za njihovo prizadevno delo in prispevki k napredku naše države se jim lepo zahvaljujemo in jim želimo, da bi v sreči in zadovoljstvu uživali zasluzeni pokoj še mnogo let.

Delovni kolektiv TOZD Masiva